КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інститут журналістики і масової комунікації
Кафедра журналістики та української філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПП 5. «Медіаосвіта»

2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Дяченко Ірина Миколаївна, к.н.соц.ком., доцент КЖУФ
Контактний телефон	+38-096-930-6777779-409-3441, код 4iVeTs
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	779-409-3441, код 4iVeTs
E-mail:	irinadyachenko777@gmail.com
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=1250
Консультації	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (Магістерський)	
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	
Спеціальність	С7 Журналістика	
Освітня програма	Медіакомунікації	
Форма навчання	Денна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 2	
Цикл підготовки	Професійна підготовка	
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	3
	Загальна кількість годин	90
	Аудиторних годин	32
	Лекції	18
	Практичні	16
	Самостійна робота	56
Форма контролю	Екзамен	
Попередні компоненти (Пререквізити)	ЗП 1 Теорія масової комунікації ПП 1 Теорія та історія журналістики	
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	ПП 4 Спікер (речник) в меіагалузі ЗП 4 Журналістська етика П 1 Переддипломна виробнича практика	

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Медіаосвіта» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системного розуміння теоретичних, методологічних і практичних засад медіаосвіти та медіаграмотності, особливостей функціонування сучасного медіасередовища, розвитку критичного мислення та інформаційної культури, формування здатності аналізувати медіаконтент, виявляти маніпуляції, дезінформацію та інші інформаційні ризики, а також розробляти й реалізовувати медіаосвітні заходи та продукти для різних цільових аудиторій.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування системного розуміння сутності, мети, завдань, принципів і функцій медіаосвіти;
- вивчення основних теоретичних концепцій та моделей медіаосвіти і медіаграмотності;
- формування розуміння взаємозв'язку медіаосвіти, медіаграмотності, інформаційної культури та критичного мислення;
- вивчення особливостей сучасного медіасередовища та його впливу на формування суспільних уявлень, цінностей і поведінки;
- формування навичок критичного аналізу медіаповідомлень та інформаційних джерел;
- розвиток здатності перевіряти достовірність, актуальність, надійність та походження інформації;
- формування навичок виявлення маніпуляцій, пропаганди, дезінформації, фейків, стереотипів та інших форм інформаційного впливу;
- вивчення особливостей медіаосвіти в цифровому середовищі, соціальних мережах та на цифрових платформах;
- формування розуміння принципів інформаційної та цифрової безпеки;
- вивчення методів, форм, технологій та інструментів медіаосвітньої діяльності;
- розвиток здатності адаптувати медіаосвітній контент до вікових, професійних, соціальних та інших особливостей цільової аудиторії;
- формування навичок розроблення медіаосвітніх матеріалів, занять, тренінгів, практичних вправ та цифрових освітніх продуктів;
- розвиток здатності оцінювати ефективність медіаосвітніх заходів і програм;
- формування здатності здійснювати медіаосвітню діяльність у професійному, освітньому та суспільному середовищі.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- сутність, мету, завдання, принципи та функції медіаосвіти;
- основні поняття та категорії медіаосвіти, медіаграмотності, інформаційної та цифрової грамотності;
- основні теоретичні концепції, підходи та моделі медіаосвіти;
- особливості розвитку медіаосвіти в Україні та світі;
- характеристики сучасного медіасередовища та основні механізми його впливу на аудиторію;
- принципи критичного аналізу медіаконтенту та інформаційних джерел;
- методи перевірки достовірності інформації, фактчекінгу та верифікації цифрового контенту;
- основні види маніпуляцій, дезінформації, пропаганди, фейків, стереотипізації та інших форм інформаційного впливу;
- принципи інформаційної, цифрової та медійної безпеки;

- особливості медіаспоживання та взаємодії аудиторії із соціальними мережами й цифровими платформами;
- основні форми, методи, технології та інструменти медіаосвітньої діяльності;
- принципи створення медіаосвітнього контенту для різних цільових аудиторій;
- критерії оцінювання ефективності медіаосвітніх заходів і програм;
- етичні, правові та професійні засади здійснення медіаосвітньої діяльності.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- застосовувати поняття, принципи та теоретичні підходи медіаосвіти під час аналізу сучасного медіасередовища;
- аналізувати медіаконтент з позицій достовірності, надійності, повноти, збалансованості та суспільної значущості;
- критично оцінювати інформаційні джерела та визначати рівень їхньої надійності;
- здійснювати перевірку та верифікацію текстової, фото-, відео- й іншої цифрової інформації;
- виявляти маніпулятивний контент, дезінформацію, пропаганду, фейки, стереотипи та приховані способи інформаційного впливу;
- аналізувати механізми формування медіаповедінки та споживання інформації різними аудиторіями;
- застосовувати інструменти критичного мислення під час роботи з медіаконтентом;
- дотримуватися принципів інформаційної та цифрової безпеки у професійній і повсякденній медіакомунікації;
- добирати форми, методи та інструменти медіаосвітньої діяльності відповідно до потреб цільової аудиторії;
- розробляти медіаосвітні матеріали, практичні вправи, тренінги, заняття та цифрові освітні продукти;
- адаптувати медіаосвітній контент до вікових, професійних, соціальних та інших характеристик аудиторії;
- використовувати цифрові платформи та мультимедійні інструменти для реалізації медіаосвітніх проєктів;
- оцінювати ефективність медіаосвітніх заходів та коригувати їх відповідно до результатів і потреб аудиторії;
- розробляти та реалізовувати медіаосвітні проєкти, спрямовані на розвиток медіаграмотності, критичного мислення та відповідального споживання інформації.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК01. Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з теорії та історії журналістики, новітні технологічні досягнення для розв’язання задач

дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики.

СК02. Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми.

СК06. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК10*. Здатність критично аналізувати й осмислювати ключові тенденції, інновації та трансформаційні процеси в сучасному українському й світовому медіапросторі.

Програмні результати навчання

РН02. Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики.

РН05. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології під час створення медіапродуктів.

РН06. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН07. Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН16*. Систематизувати та критично оцінювати вектори розвитку, цифрові трансформації й виклики сучасної вітчизняної та зарубіжної журналістики для прогнозування еволюції комунікаційних процесів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ

Тема 1. Медіаосвіта як навчальна дисципліна.

Тема 2. Історія розвитку медіаосвіти.

Тема 3. Демократія і свобода ЗМІ.

Тема 4. Нормативно-правові засади журналістських стандартів .

Тема 5. Сучасна екранна культура та аудіовізуальна грамотність.

Тема 6. Медіаграмотність і розвиток критичного мислення.

Тема 7. Стандарти журналістської діяльності.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА МЕДІАЛОГІЯ.

Тема 8. Роль медіа в формуванні полікультурної картини світу.

Тема 9. Медіапедагогіка й основи аудіовізуальної грамотності як психолого-педагогічна складова підготовки вчителя.

Тема 10. Використання можливостей засобів масової інформації і комунікації в освітній діяльності.

Тема 11. Стандарти в медіа.

Тема 12. Нові медіа.

Тема 13. Маніпулятивні можливості медіа.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті. http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5478

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:
Вхідний контроль:. проводиться на початку вивчення курсу з метою визначення рівня підготовки студентів до вивчення певної дисципліни, або загального рівня підготовки студентів за попередній період навчання. Здійснюється у формі вступного бліц-опитування або тестування.

Поточний контроль: здійснюється через оцінювання усних відповідей і аргументованих дискусій, аналізу медіаповідомлень, перевірки джерел і цифрового контенту, виявлення маніпуляцій, виконання самостійних завдань, тестування на Віртуальній аудиторії КПУ та розроблення і представлення медіаосвітнього продукту.

Семестровий (підсумковий) контроль: проводиться у формі **екзамену** та передбачає виконання завдань (білетів) за матеріалом усього курсу.

Особливість оцінювання: всі види вхідного, поточного і семестрового контролю оцінюється викладачем за **100-бальною шкалою**.

Для визначення внеску компонента у підсумковий результат його оцінка множиться на відповідний ваговий коефіцієнт.

– розділ 1 «Теоретичні основи медіаграмотності» – 30% підсумкової оцінки;
– розділ 2 «Практична медіалогія» – 30% підсумкової оцінки;
– поточний контроль загалом – 60% підсумкової оцінки;
– екзамен – 40% підсумкової оцінки.

Максимальна підсумкова оцінка з дисципліни – 100 балів.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Загальний підсумковий бал за дисципліну (за 100-бальною шкалою) формується як середньозважена величина на основі всіх поточних і підсумкових оцінок здобувача, отриманих протягом семестру, з урахуванням питомої ваги кожного виду діяльності.

$$\textbf{Підсумковий бал} = (B_{\text{вхід.}} \times k_{\text{вхід.}}) + (B_1 \times k_1) + (B_2 \times k_2) + \ldots + (B_{\text{п}} \times k_{\text{п}}) + (B_{\text{екз.}} \times k_{\text{екз.}})$$

де:

$B_{\text{вхід.}}$ – бал за виконання завдань вхідного контролю, виставлений за 100-бальною шкалою *(за наявністю)*; $k_{\text{вхід.}}$ – ваговий коефіцієнт вхідного контролю (як правило $k_{\text{вхід.}}=0$. Оцінка вхідного контролю не впливає на загальну оцінку з дисципліни і є інформацією для викладача щодо рівня індивідуальної готовності студентів вивчати дану дисципліну);

$B_1, B_2, B_3, \ldots, B_{\text{п}}$ – бали за виконання завдань поточного контролю на практичних (семінарських) заняттях, самостійної та індивідуальної роботи, виставлений за 100-бальною шкалою; $k_1, k_2, k_3, \ldots, k_{\text{п}}$ – вагові коефіцієнти відповідного виду контролю;

$B_{\text{екз.}}$ – бал за підсумковий семестровий контроль (екзамен), виставлений за 100-бальною шкалою *(за наявністю)*; $k_{\text{екз.}}$ – ваговий коефіцієнт підсумкового семестрового контролю (екзамену).

Сума вагових коефіцієнтів поточного та підсумкового контролю дорівнює 1

$$k_1 + k_2 + k_3 + \ldots + k_{\text{п}} + k_{\text{екз.}} = 1$$

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ		**0,30**	**30**
1. Пояснення понять, принципів і моделей медіаосвіти; аргументована участь у дискусії (тема 1)	100	0,05	5
2. Порівняльний огляд розвитку медіаосвіти в Україні та світі з висновками щодо застосування досвіду (тема 2)	100	0,05	5
3. Аналіз кейсу щодо свободи медіа, відповідальності журналіста та дотримання стандартів (теми 3–4)	100	0,05	5
4. Критичний аналіз аудіовізуального повідомлення: зміст, засоби впливу, цільова аудиторія (тема 5)	100	0,05	5
5. Аналіз медіатексту: розмежування фактів і суджень, оцінювання джерел і журналістських стандартів (теми 6–7)	100	0,05	5
6. Контрольне тестування за розділом 1 (теми 1–7)	100	0,05	5
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА МЕДІАЛОГІЯ		**0,30**	**30**
7. Аналіз репрезентацій і стереотипів у медіа; обґрунтування недискримінаційного подання інформації (тема 8)	100	0,05	5
8. Розроблення медіаосвітньої вправи з використанням аудіовізуальних матеріалів для визначеної аудиторії (теми 9–10)	100	0,05	5
9. Аналіз повідомлення в нових медіа: стандарти, особливості платформи, вплив цифрових технологій на поширення контенту (теми 11–12)	100	0,05	5
10. Фактчекінговий кейс: перевірка твердження та цифрового контенту, виявлення маніпуляцій, доказовий висновок (тема 13)	100	0,05	5
11. Індивідуальне завдання: розроблення і представлення медіаосвітнього продукту (пам’ятка, відео, інфографіка або сценарій мінітренінгу) з описом аудиторії та способу оцінювання ефективності (теми 8–13)	100	0,10	10
Екзамен	100	0,40	40
Разом		**1,00**	**100**
Додаткові досягнення з навчальної дисципліни (за наявністю) Результати науково-дослідної діяльності здобувача, зокрема за такі активності: – участь у предметних олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт з навчальної дисципліни; – участь у засіданнях наукових гуртків, зокрема в обговореннях у форматі круглих столів, присвячених актуальним темам з навчальної дисципліни; – публікації результатів досліджень у вигляді наукових статей, тез доповідей, а також виступи на наукових конференціях.	**До 10 балів**		

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Відмінно	Здобувач системно пояснює концепції медіаосвіти та обґрунтовує їх застосування. Самостійно й доказово аналізує текстовий та аудіовізуальний контент, відокремлює факти від суджень, оцінює дотримання журналістських стандартів; виявляє приховані маніпуляції та стереотипи. Перевіряє походження контенту і надійність джерел, документує перевірку та враховує межі достовірності висновку. Створює змістовно точний медіаосвітній продукт, адаптований до аудиторії, обґрунтовує вибір технологій і спосіб оцінювання ефективності; аргументовано захищає рішення.
82–89	B	Добре	Здобувач вільно оперує поняттями медіаосвіти, самостійно аналізує медіаповідомлення і застосовує журналістські стандарти. Правильно визначає основні маніпуляції, перевіряє ключові твердження й джерела, подає аргументовані висновки. Медіаосвітній продукт відповідає меті та потребам аудиторії. Допускає окремі неточності у деталях перевірки, аналізі цифрових впливів або оцінюванні ефективності, які не змінюють основного висновку.
75–81	C	Добре	Здобувач правильно пояснює основні поняття та виконує типовий аналіз медіаконтенту. Розпізнає поширені маніпуляції й очевидні порушення стандартів, перевіряє інформацію за запропонованим алгоритмом. Висновки переважно правильні, але порівняння джерел і пояснення впливу медіа недостатньо глибокі. Медіаосвітній продукт придатний до використання, проте потребує уточнення адаптації до аудиторії або способу перевірки навчальних результатів.
67–74	D	Задовільно	Здобувач відтворює базові поняття медіаосвіти, частково розмежовує факти та судження, за допомогою викладача виявляє очевидні маніпуляції. Аналіз медіаповідомлення переважно описовий; перевірка джерел неповна, доказова база обмежена. Медіаосвітню вправу чи продукт розробляє за зразком, потребує допомоги для узгодження мети, аудиторії та завдань. Висновки містять помилки, але загальний зміст завдання зрозумілий.
60–66	E	Задовільно	Здобувач демонструє мінімально достатнє розуміння медіаосвіти, медіаграмотності та журналістських стандартів. За наданою інструкцією визначає окремі ознаки недостовірності повідомлення та виконує базові кроки перевірки. Допускає значні неточності в аргументації, не забезпечує повноти перевірки. Медіаосвітній матеріал має простий зміст і частково відповідає визначеній меті; для його застосування потрібне суттєве доопрацювання.

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
35–59	FX	Незадовільно	Здобувач має фрагментарні знання, плутає ключові поняття медіаосвіти, факти й оцінні судження. Не забезпечує перевірки основних тверджень і надійності джерел, пропускає суттєві маніпуляції або робить недоказові висновки. Практичні завдання виконано частково; медіаосвітній продукт не відповідає меті чи потребам аудиторії. Результати недостатні для зарахування дисципліни; передбачено можливість повторного складання відповідно до встановленого порядку.
1–34	F	Незадовільно	Здобувач не демонструє базового розуміння медіаосвіти та медіаграмотності, не розмежовує факти й судження, не може виконати елементарну перевірку інформації навіть за інструкцією. Аналіз медіаконтенту відсутній або принципово помилковий; медіаосвітній продукт не подано чи він не демонструє досягнення навчальної мети. Результати відповідають рівню, за якого необхідне повторне вивчення дисципліни згідно зі шкалою оцінювання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання	З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.
Політика академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилатися на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами. У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.
Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану	Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу. *Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог* У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів. Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим. Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі. *Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин* У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється *«Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмежені або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті».* Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Джерела:

1. Закон України «Про інформацію». Відомості Верховної Ради України. Київ 02.10.92 №2657 (із змінами, внесеними згідно із Законами. Останній від 13.01.11 № 2938).
2. Закон України «Про доступ громадян до публічної інформації". Відомості Верховної Ради України. Київ, від 13.01.11 №2939 – VI.
3. Закон України «Про захист суспільної моралі». Відомості Верховної Ради України. Київ, від 20.11.03 №1296 – IV.

Основна література:

1. Іванов В., Сердюк В. Журналістська етика. Підручник. 3-е вид. Вид. К.: ВПУ
2. «Київський університет». 2008.
3. Етика в редакційному повсякденні. Академія української Преси, 2010.
4. Інфомедійна грамотність – невід'ємна складова навчального процесу закладу вищої освіти: збірник статей / редкол. В.Ф. Іванов та ін. Київ: Академія української преси, IREX, Центр вільної преси, 2021. 400 с.
5. Медіаграмотність педагога: навчальний посібник / укладач М.О. Антоненко. Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2019. 100 с.
6. Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд / В. Ф. Іванов та ін. 2-ге вид., стер. К.: АУП, ЦВП, 2012. 58 с. URL: http://www.aup.com.ua/upload/ogliad.pdf.
7. Медіаосвіта та медіаграмотність: підруч. для студ. пед. колед. / ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; за науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр Вільної Преси, 2014. 431 с. URL: http://www.aup.com.ua/uploads/mo3.pdf
8. Медіаосвіта. Основи медіаграмотності: навч.-метод. посіб. для курсу «Основи медіаграмотності» / укл. С. О. Троян, Ткачук А. В. Умань: ПП Жовтий О.О., 2014. 128 с.
9. Практична медіаосвіта: авторські уроки. Збірка / Ред. упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 447 с.
10. Сінді Шейбе, Фейз Рогоу. Медіаграмотність. Критичне мислення у мультимедійному світі; пер. з англ. С. Дьома; за заг. ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. Київ : Академія Української Преси: Центр Вільної Преси, 2017. 319 с.
11. Субашкевич І.Р. Формування медіаосвіченості студентської молоді: монографія / І.Р. Субашкевич. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 249 с.
12. Тулодзєцький Г., Герціг Б., Графе С. Медіаосвіта в школі та на уроці: основи і приклади / за аг.ред. В.Ф. Іванова. – К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 405 с.
13. Фолькер В. Журналістика газет і журналів / Видання 2-е, перероблене / Пер. з нім. В. Климченко. Київ : Центр вільної преси, 2017. 377 с.

Допоміжна література:

1. Гороховський, О. М. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи: практ. посіб. Дніпро: Ліра, 2017. 133 с.
2. Збірник статей Шостої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи». Київ: Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2018. 244 с.
3. Медіаграмотність та критичне мислення на уроках суспільствознавства: посібник для вчителя / Т. З Бакка, О. Бурім, О.Волошенюк, Р. Євтушенко, Т. Мелещенко, О. Мокрогуз; За ред. В.Іванова, О. Волошенюк. К.: ЦВП, АУЛ, 2016. 243 с.
4. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: навч. посіб. / О. Т. Баришполець та ін.; за ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця. К. : Міленіум, 2009. 440 с.
5. Мерзлякова О.Л. Психологічна безпека – вчителю: презентація напряму

післядипломної освіти: Зб. наук. пр. / ун-т менедж. освіти АПН України; За ред. Ануфрієва О.Л. та ін. К., 2009. Вип. 12. С. 222–229.

6. Посібник з верифікації. URL: визначний гід з верифікації цифрового контенту для висвітлення надзвичайних подій. URL: http://verificationhandbook.com/book_ua
7. Потятиник Б.В. Медіа: ключі до розуміння. Львів: ПАІС, 2004. 312 с.
8. Стратегії дослідження екранних медіа / НАН України; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. К., 2013. 356 с. (Наукові студії ІМФЕ; вип.7). URL: http://mau-nau.org.ua/etnolog/books/ns/ns_2013.pdf
9. Сучасні медіасистеми: три моделі відносин ЗМІ та політики / Галлін та ін.; пер. з англ. О. Насика. К.: Наука, 2008. 320 с. URL: https://mediasystemy.wordpress.com
10. Текст та медіатекст: що медіа освітнього в новому Державному стандарті базової середньої освіти (2020). URL: https://www.aup.com.ua/tekst-ta-mediatekst-shho-mediaosvitno/
11. Український медіаландшафт – 2015: аналітичний звіт / за ред. В. Ф. Іванова. К.: ФКА, АУП, 2015. URL: http://www.aup.com.ua/upd/kas_43639- 1522-13-30.pdf

Інформаційні ресурси:

1. Академія української преси. URL: http://www.aup.com.ua
2. Детектор медіа. URL: http://detector.media
3. Медіакритика. URL: http://www.mediakrytyka.info
4. Медіапсихологія і медіа освіта. URL: http://www.mediaosvita.org.ua
5. MediaLiteracy. URL: http://www.medialiteracy.org.ua
6. MediaSapiens. URL: http://osvita.mediasapiens.ua
7. FAKE OFF. URL: http://fakeoff.org/uk
8. Stopfake.org. URL: http://www.stopfake.org
9. Он-лайн курс «Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності» за посиланням: https ://verified.ed-era.com/ua
10. Он-лайн курс «Медіаграмотність для освітян» на платформі Prometheus
11. Он-лайн курс «Медіаграмотність для громадян». URL: https://irex.mocotms.com/
12. Он-лайн курс «Новинна грамотність» від Детектор Медіа. URL: https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22